

Warszawa, 9 grudnia 2025 r.

Cele Cyfrowej dekady powinny się skupić na wzmacnianiu technologicznej suwerenności UE

Coraz większa presja na wzmacnianie europejskiej suwerenności technologicznej i cyfrowej wymaga odpowiedniego dostosowania krajowych i unijnych polityk. Polski Instytut Ekonomiczny w raporcie „Reforma Cyfrowej dekady – jak uwzględnić suwerenność technologiczną w kluczowej cyfrowej strategii UE?” opracował szereg rekomendacji, które mogą dostosować unijny program transformacji cyfrowej do 2030 r. „Droga ku Cyfrowej dekadzie” do zmieniających się w tym obszarze wyzwań. Kluczowe jest zintegrowanie celów i wskaźników Cyfrowej dekady z celami polityki przemysłowej UE, skupienie na zmniejszaniu zależności w krytycznych obszarach, opracowanie szczegółowych rozwiązań w obszarze usług publicznych, zwłaszcza w obszarze zdrowia, a także rozwój kompetencji cyfrowych sprzyjających dywersyfikacji dostawców.

Skuteczniejsze mierzenie cyfrowej suwerenności

Suwerenność technologiczna staje się obecnie centralnym pojęciem polityki przemysłowej w Unii Europejskiej, a polityczne hasła coraz częściej znajdują odzwierciedlenie w realnych działaniach. Suwerenność cyfrowa stanowi element suwerenności technologicznej, a autorzy raportu PIE proponują włączenie odpowiednich miar do aktualizowanej strategii cyfrowej dekady. W tym celu wykorzystują koncepcję stosu technologicznego, zawierającego opis powiązań między dostawcami podstawowych produktów, usług, infrastruktury i aplikacji pozwala określić poziom zależności od dostawców spoza Europy oraz monitorować efekty podejmowanych działań.

„Suwerenność technologiczna jest obecnie jednym z głównych wątków dyskusji o polityce przemysłowej i bezpieczeństwie w UE. Według raportu Dragiego z 2024 r. aż 80 proc. rynku chmury obliczeniowej w UE jest obsługiwana przez pozaeuropejskie firmy., podczas gdy w przypadku urządzeń mobilnych jest to niemal 100 proc. Szacuje się, że udział podmiotów z UE w globalnym rynku przewodników to obecnie 10,5 proc., podczas gdy Komisja Europejska określiła cel, aby wzrósł on do poziomu 20 proc. Brakuje jednak powszechnie uznanych miar suwerenności cyfrowej. Uważamy, że koncepcja stosu technologicznego w połączeniu z danymi rynkowymi i wskaźnikami mierzenia koncentracji w imporcie może pomóc na bieżąco szacować suwerenność w poszczególnych segmentach produktowych i monitorować zwiększanie europejskiego udziału w danej warstwie stosu” – uważa Jakub Witczak, analityk w Zespole Gospodarki Cyfrowej.

Koncepcja stosu technologicznego może też mieć zastosowanie w ocenie poziomu polskiej suwerenności technologicznej, której dużo uwagi poświęcono w powstającej aktualnie Strategii cyfryzacji państwa oraz Strategiach sektorowych (w obszarze m.in. półprzewodników, czy sztucznej inteligencji), których celem jest budowa polskich zdolności produkcyjnych.

Cyfrowe usługi publiczne w obszarze zdrowia

Unijne cele w zakresie rozwoju cyfrowych usług publicznych są obecnie zrealizowane na poziomie ponad 80 proc. PIE proponuje, aby w dalszej perspektywie wyznaczyć cele, które równolegle z rozwojem usług publicznych, realizowałyby również cele wzrostu poziomu niezależności technologicznej, a także skupiły się na konkretnych aspektach transformacji cyfrowej – na przykład w obszarze zdrowia.

„Jednym z obszarów, w którym cyfrowe usługi publiczne rozwijają się najszybciej jest ochrona zdrowia. Wprowadzenie metodologii oceny poziomu suwerenności infrastruktury chmury obliczeniowej o obszarze zdrowia może być krokiem w kierunku pełniejszego nadzoru nad danymi przechowywanymi w systemach ochrony zdrowia i zwiększenia technologicznej niezależności w tym obszarze. Dane medyczne można ponadto przy użyciu narzędzi cyfrowych wykorzystać w celu wzmocnienia profilaktyki, obniżając koszty opieki zdrowotnej” – podkreśla Ignacy Świąciecki, kierownik Zespołu Gospodarki Cyfrowej.

Kompetencje cyfrowe firm i obywateli

Jednym z celów Cyfrowej dekady jest wzrost kompetencji cyfrowych wśród obywateli. PIE, za innymi opracowaniami, zwraca uwagę na fakt, że biznesowi liderzy rynku cyfrowego, którzy pochodzą najczęściej z pozaeuropejskich rynków, pełnią jednocześnie funkcje liderów w obszarze szkoleń i certyfikacji. Przeciwwagą dla tej sytuacji jest wspieranie certyfikacji odnoszącej się do systemów otwartoźródłowych uruchamiając publiczny system finansowania kursów zakończonych certyfikacją w szkołach, na uczelniach wyższych oraz administracji publicznej.

W obszarze cyfrowej transformacji biznesu szczególnie ważne jest natomiast wzmocnienie innowacyjności podmiotów europejskich oraz stopniowe zmniejszanie luki w tym obszarze pomiędzy UE, a USA i Chinami. Program „Cyfrowa dekada” mierzy wzrost unijnej innowacyjności liczbą powstających w UE technologicznych „jednorożców” czyli start-upów, które przekroczyły swoją wyceną wartość 1 mld zł.. Polski Instytut Ekonomiczny proponuje, aby poza nominalnym wzrostem liczby podmiotów oceniać również atrakcyjność rynku europejskiego dla innowacyjnych firm. Wskaźnik liczby „jednorożców” można wtedy zastąpić odsetkiem start-upów, które dokonały „exitu” na rynku europejskim - weszły na giełdę w Europie lub zostały sprzedane podmiotowi z kapitałem europejskim. Taka zmiana perspektywy pozwala skupić się na działaniach, które

wzmacniają bodźce do zatrzymywania innowacyjnych pomysłów w Europie, a przy tym wiąże Cyfrową dekadę z innymi strategiami UE – jak na przykład budową Unii oszczędności i inwestycji.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think-tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energia, gospodarka światowa, gospodarka cyfrowa, ekonomia behawioralna oraz procesy społeczne. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl